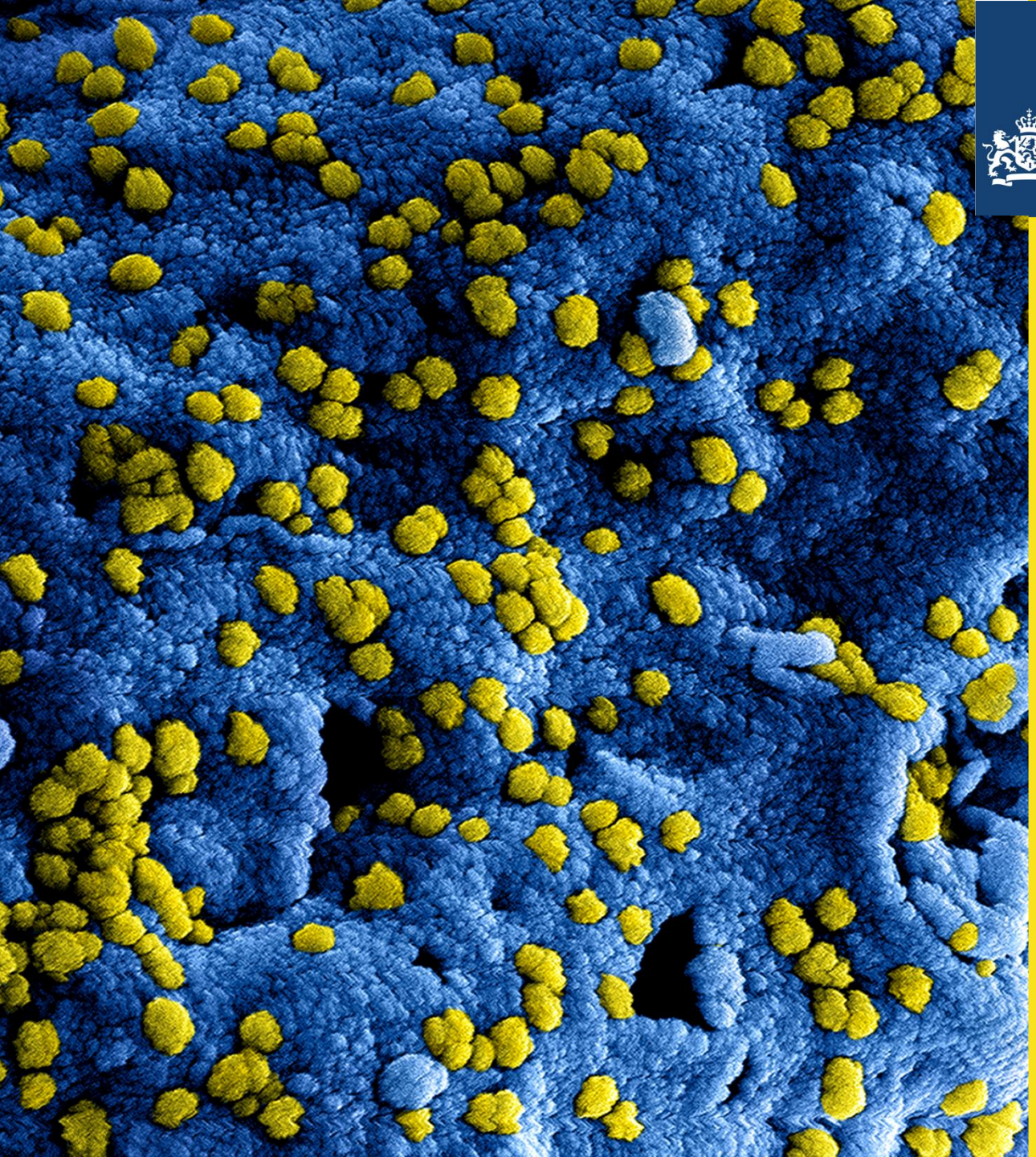

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

COVID-19

Technische briefing Tweede Kamer
16 april 2020

Jaap van Dissel

COVID-19 | overzicht

- Wat is het:
  - novel Coronavirus-Infected Pneumonia
- De symptomen:
  - incubatietijd: 6 dg (range 2-12 dg)
  - neusverkoudheid, hoesten en griepachtig ziektebeeld ± koorts
  - shocklong ('ARDS')
- De oorzaak:
  - nieuw Coronavirus (2019-nCoV)
- Hoe verspreidt het virus:
  - druppel en contact; aërosol-genererende procedures op IC
  - verspreiding van pre-symptomatisch en symptomatisch contact
  - R0~2.3; verdubbelingstijd ~5-7 dg; generatietijd ~3-5 dg

- Preventie en behandeling:
  - handen wassen!!!
  - hygiënische maatregelen gericht tegen contact- en druppelinfectie (~1.5 m)
  - handalcohol | ziekenhuis: isolatie kamer, cohortering, oogbescherming

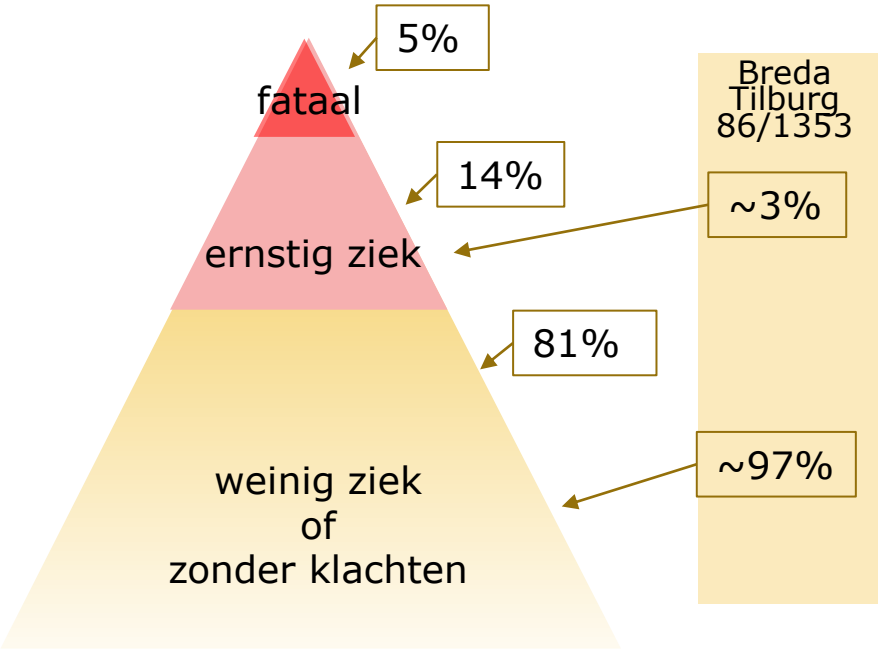

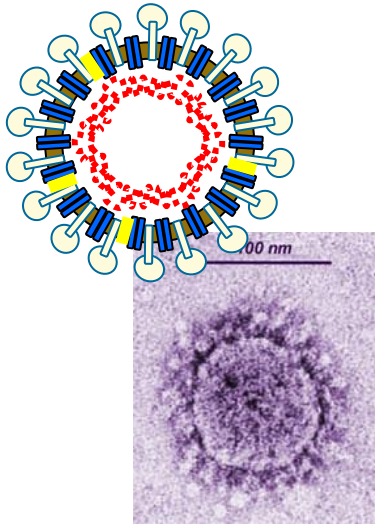

COVID-19 | NL
15 april 2020 – meldingen

In **Osiris** 28.153 patiënten, waarvan
- 9.127 (32%) opgenomen in ziekenhuis, waarvan 1186 op IC-afdeling.
- totaal aantal overleden patiënten 3.134.
- gemiddeld 28% meldingen is zorg-medewerker (NB. testbeleid deels gericht op deze doelgroep).

Virologische dagstaten:
- 140.845 monsters waarvan 29.892 (21,2%) positief.

NIVEL/RIVM huisartsen peilstations:
- Sinds 4 februari: 740 patiënten waarvan 47 positief (6,3%).

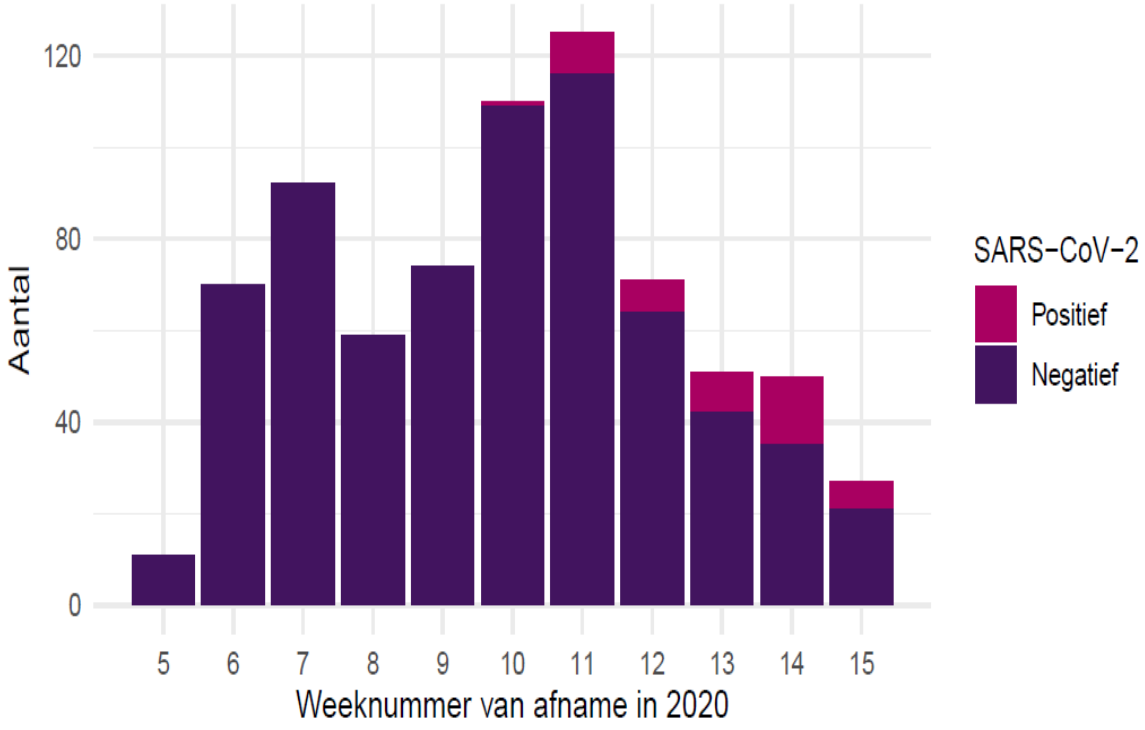

Nivel/RIVM huisartsen peilstation surveillance: patiënten met acute respiratoire infectie getest op SARSCoV-2

COVID-19 | NL
15 april 2020 – spreiding

Gemelde patiënten

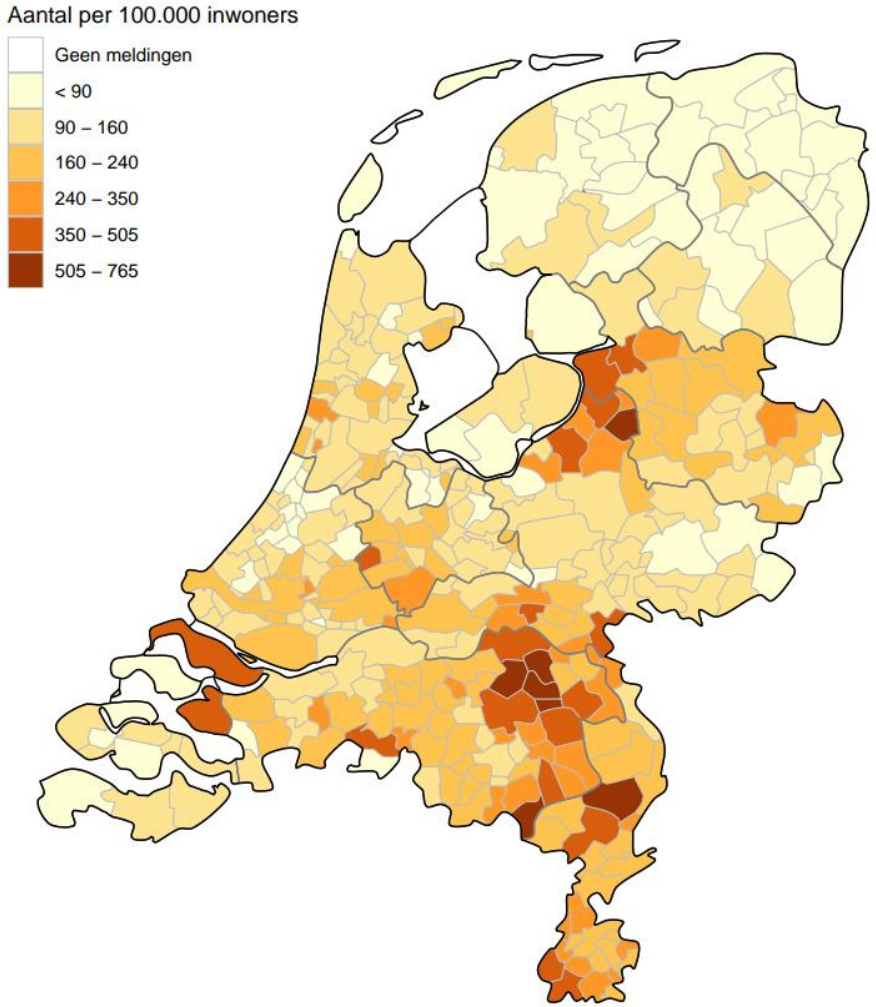

Opgenomen patiënten

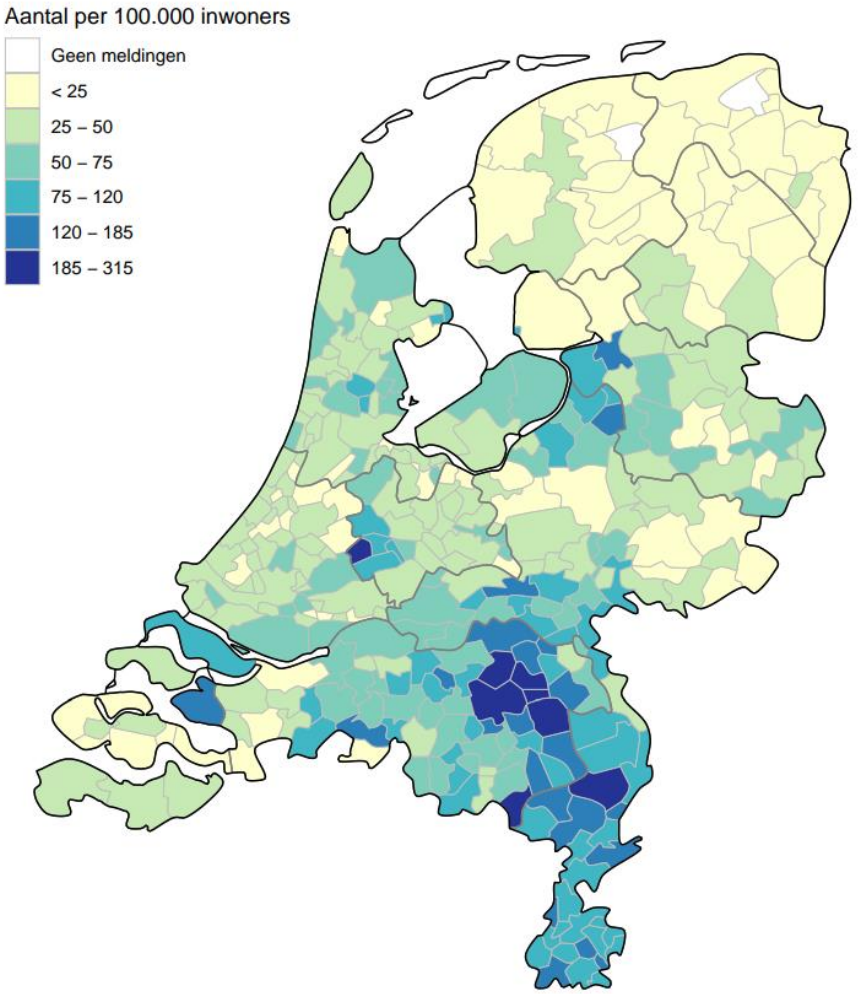

COVID-19 | NL

15 april 2020 – opnames per provincie

Opgenomen patiënten

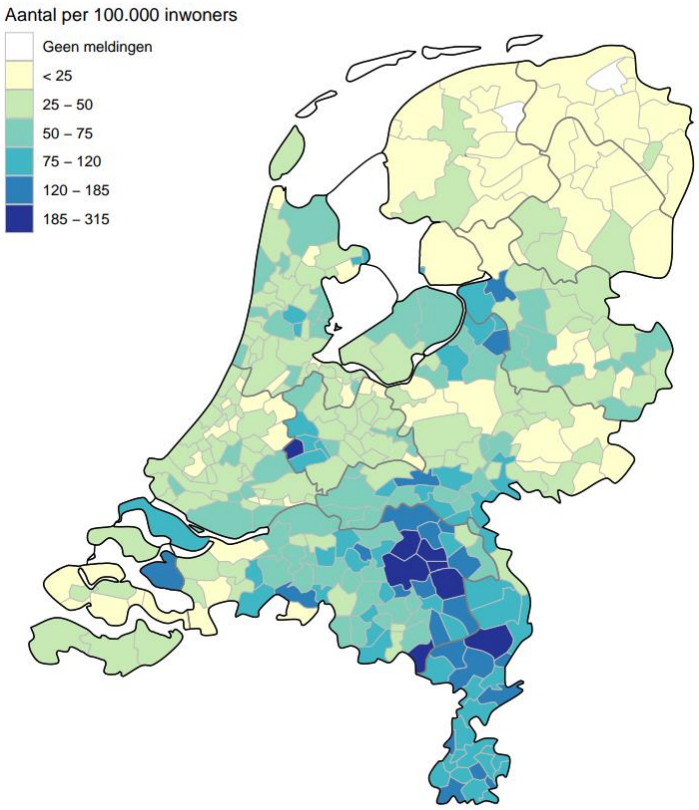

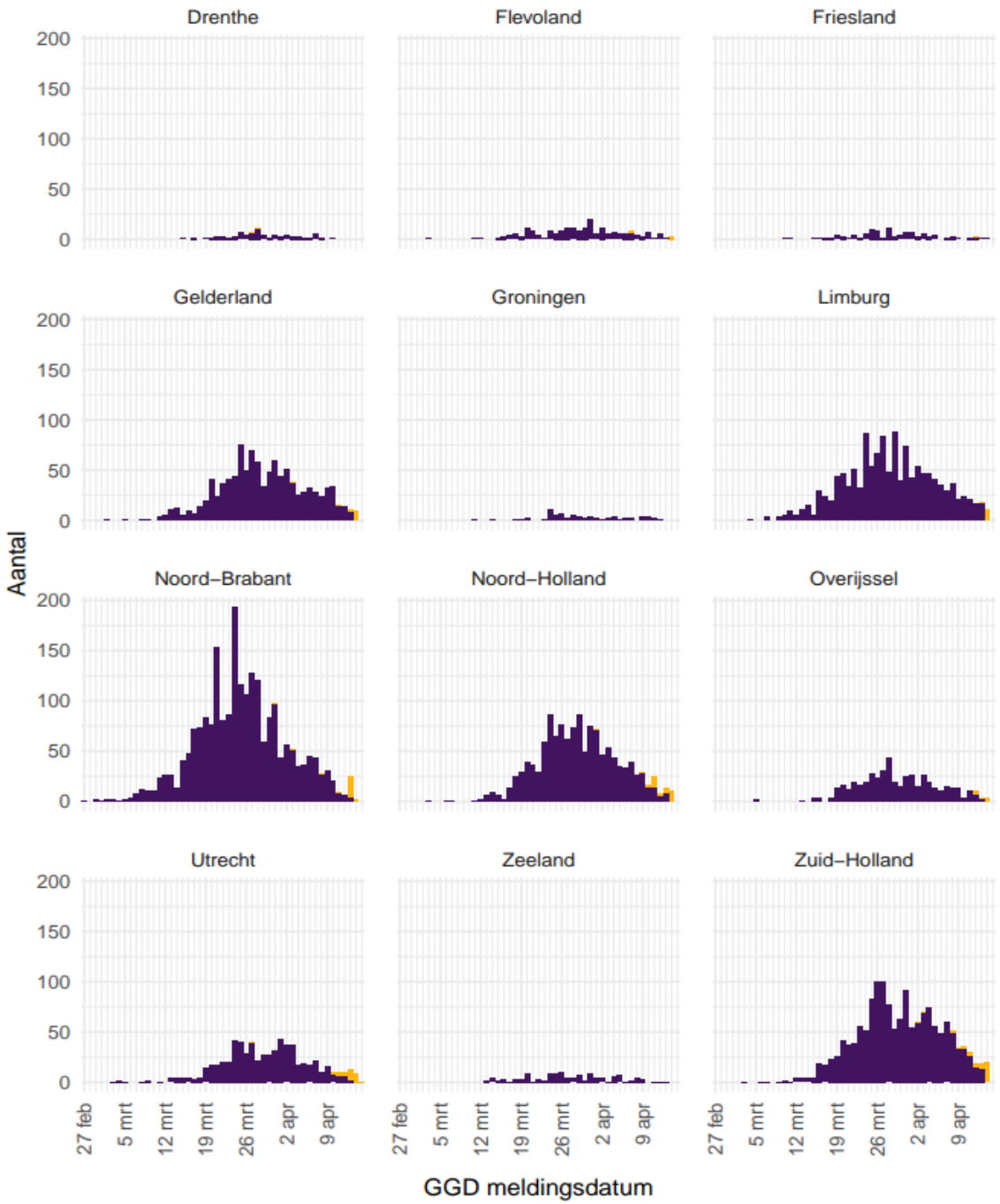

COVID-19 | NL
15 april 2020 – overleden

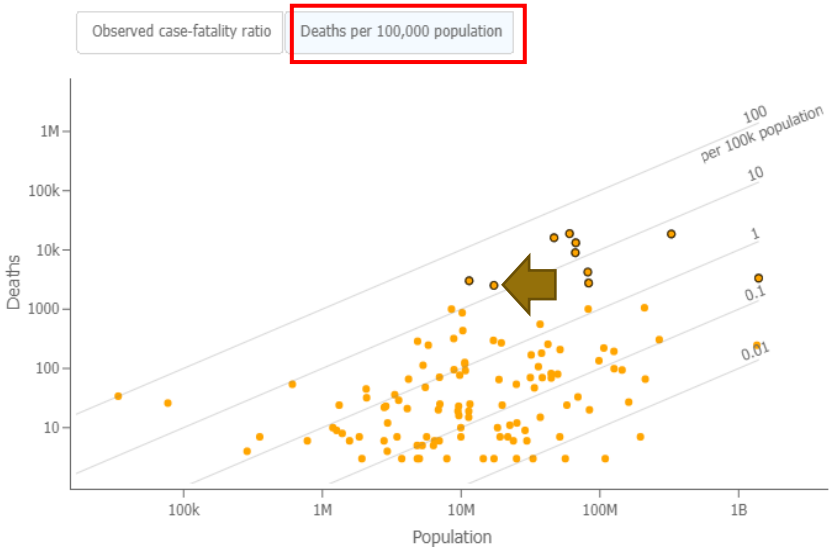

EU landen

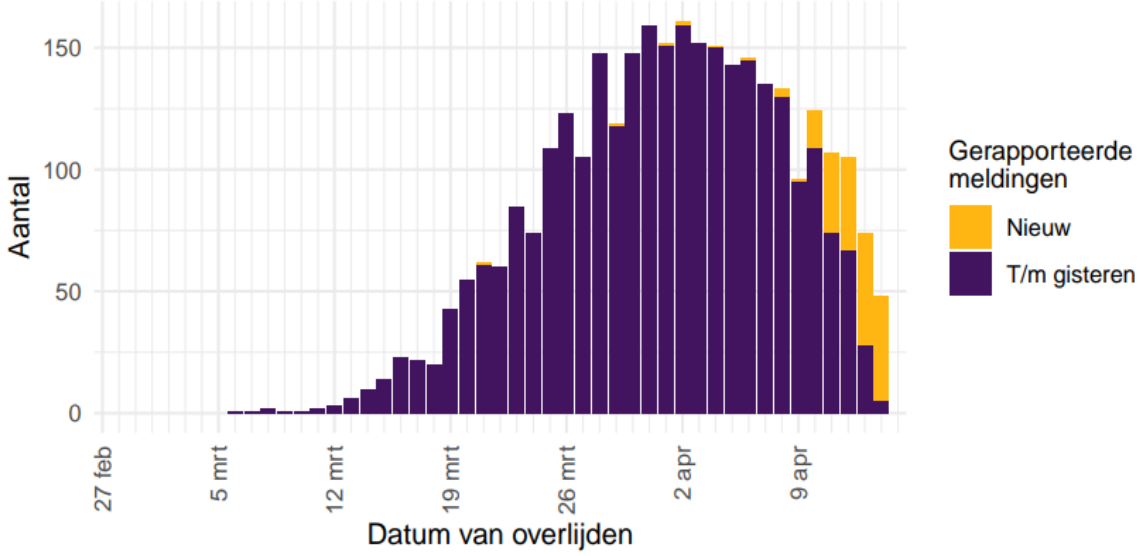

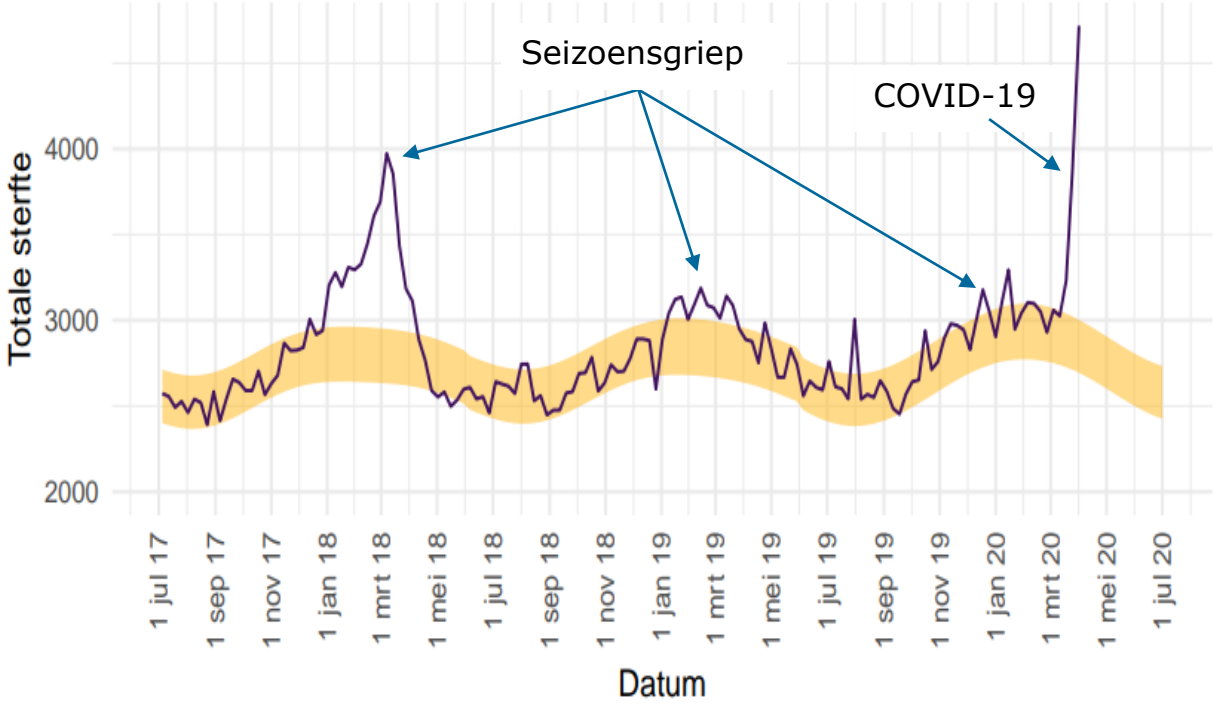

COVID-19 | NL

15 april 2020 – achtergrondinformatie

gemelde patiënten:

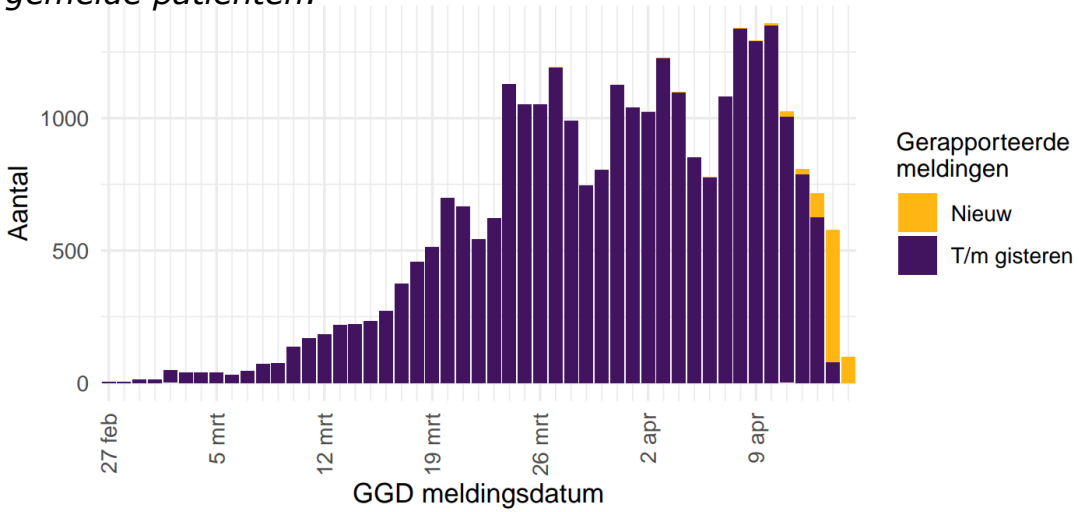

gemelde opgenomen patiënten:

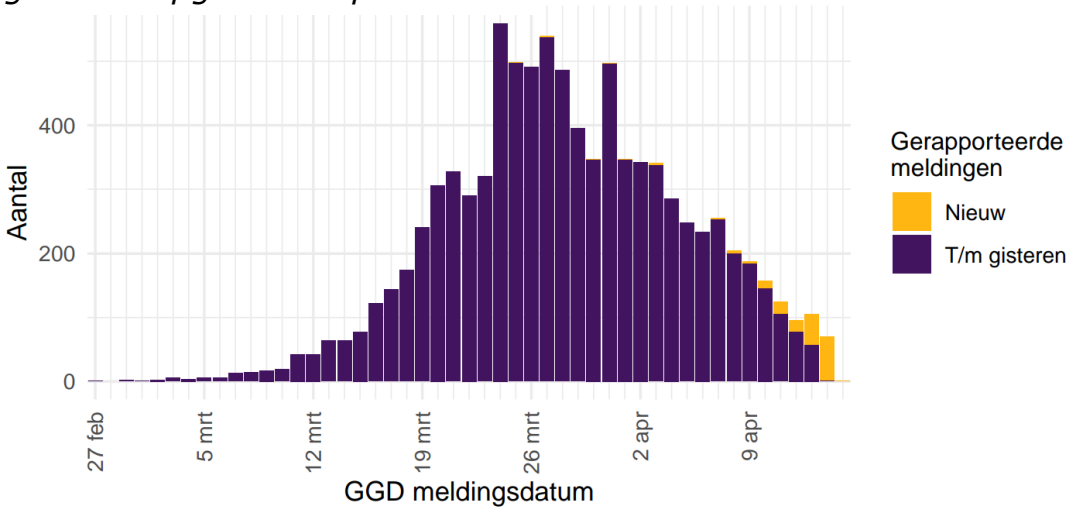

Leeftijdsverdeling en man-vrouwverdeling van bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten

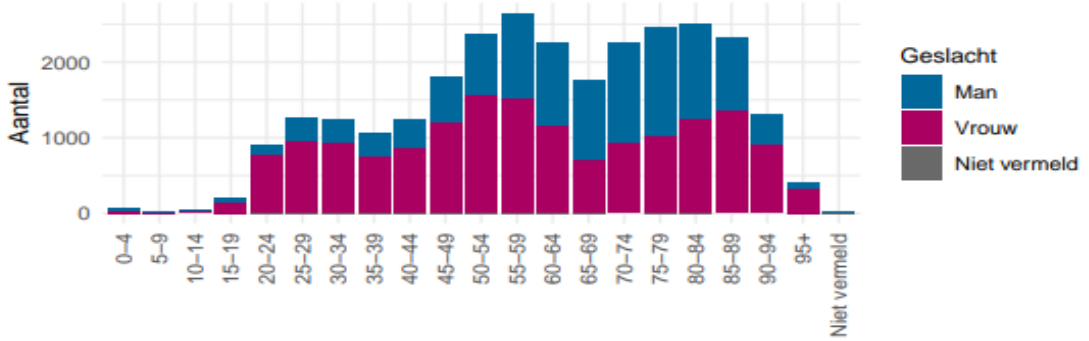

Leeftijdsverdeling en man-vrouwverdeling van bij de GGD'en gemelde in het ziekenhuis opgenomen COVID-19 patiënten

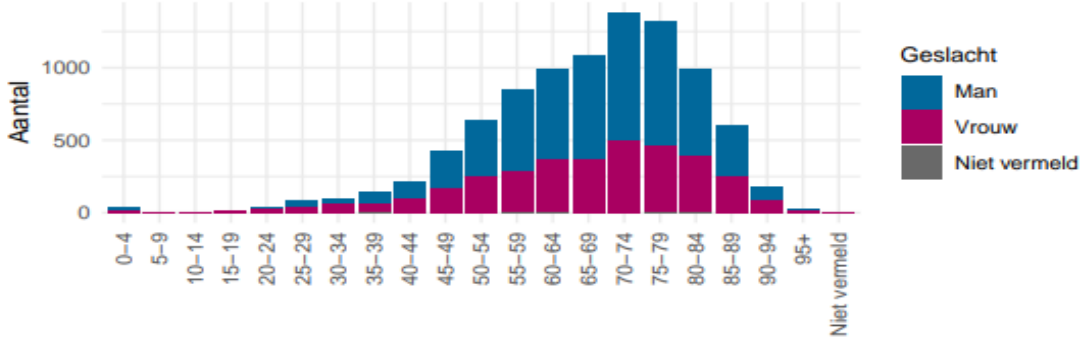

Leeftijdsverdeling en man-vrouwverdeling van bij de GGD'en gemelde overleden COVID-19 patiënten

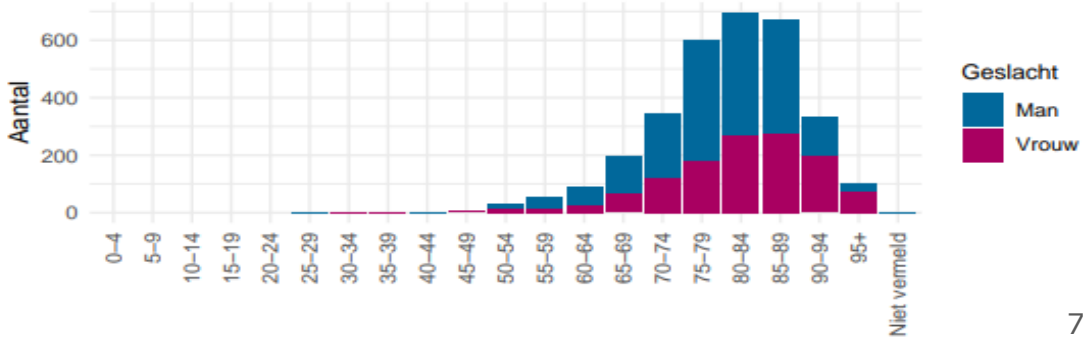

COVID-19 | NL
7 april 2020 – IC NICE data

Nieuwe patiënten op IC

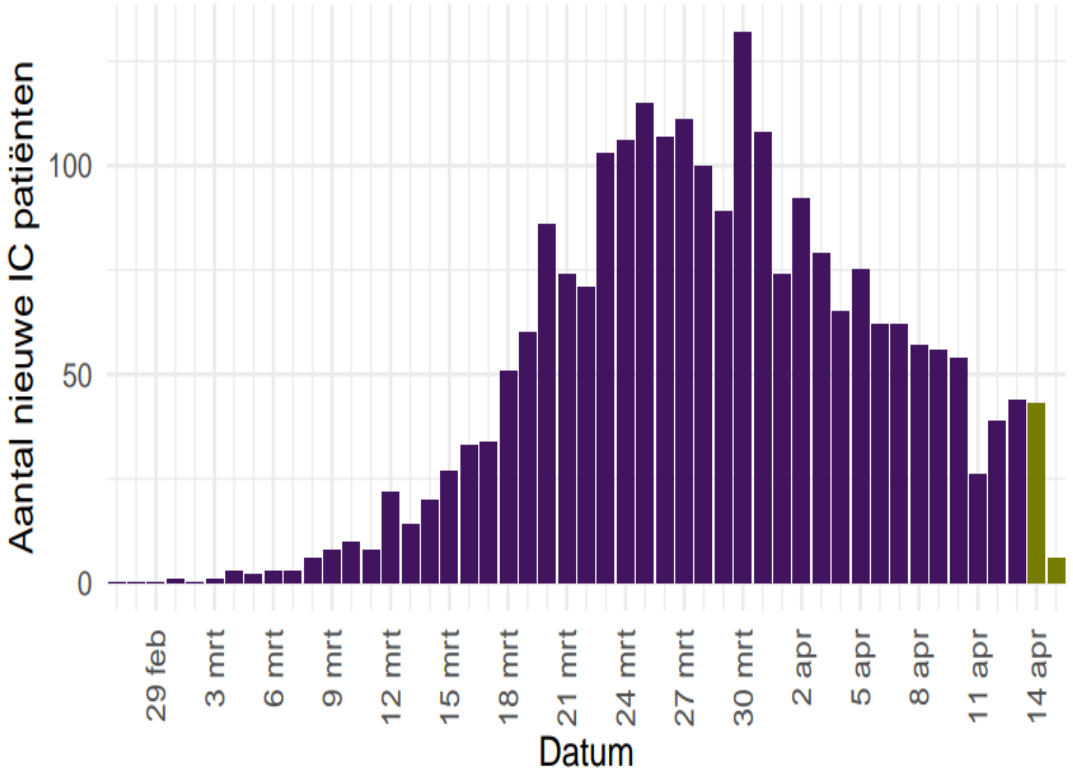

Totaal aantal patiënten op IC

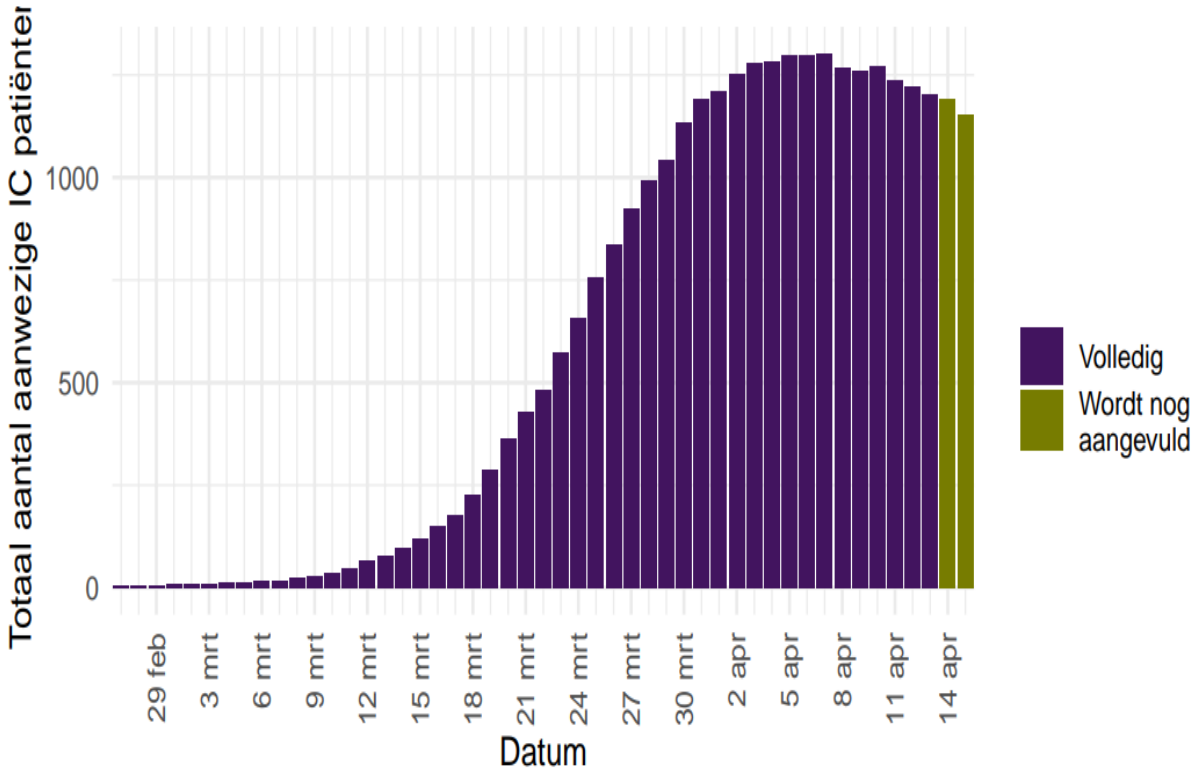

Aanvulling cijfers

- COVID-19 data coalitie:
  - Nieuwe data-infrastructuur om COVID-19-(risico)patiënten beter in kaart te brengen
  - Huisartsen vullen voor alle patiënten met (een klinische verdenking op) COVID-19 een korte vragenlijst in
- Landelijk meldingssysteem voor niet-geteste COVID-19-sterfgevallen door huisartsen (ZorgDomein)

Verpleeghuislokaties met tenminste 1 COVID-19 patiënt, per 100.000 70+ personen

Totaal ~**4000** op **27.419** OSIRIS meldingen

Aantal nieuwe lokaties/dg loopt terug

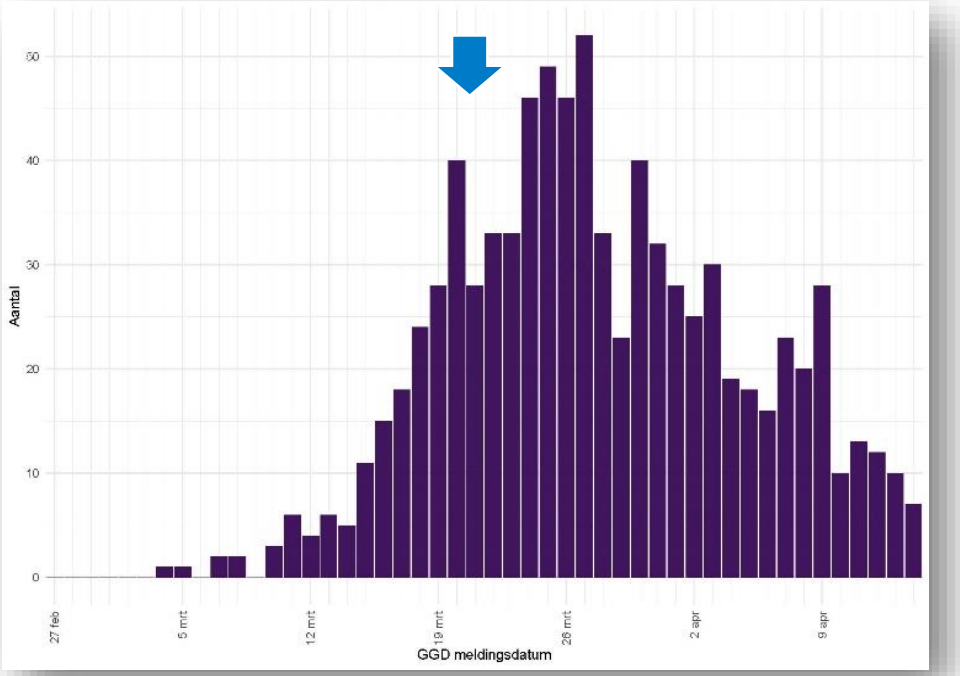

rapportage vertraging

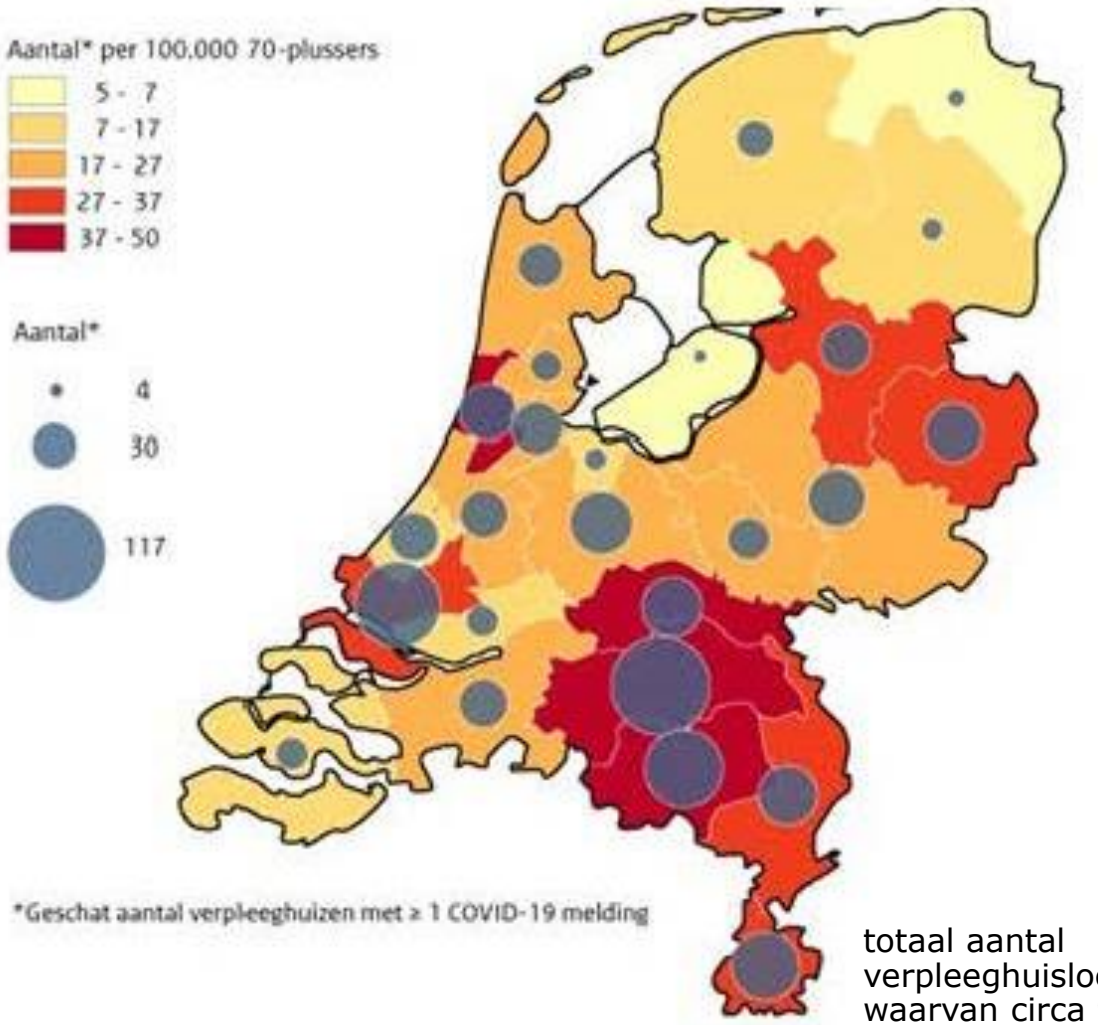

t/m 9 april 2020

totaal aantal verpleeghuislocaties 2500, waarvan circa **900** met COVID-19

Actie met Verenzo/NIVEL

Verpleeghuizen – lokaties
lokaties met COVID-19 patiënt

Aantal meldingen van <u>nieuwe</u> lokaties/dg → loopt terug

overall

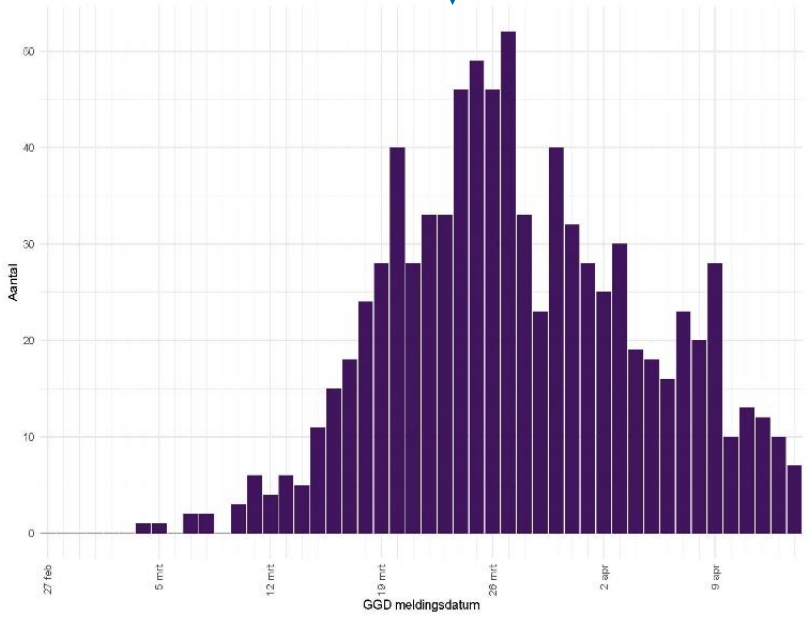

rapportage vertraging

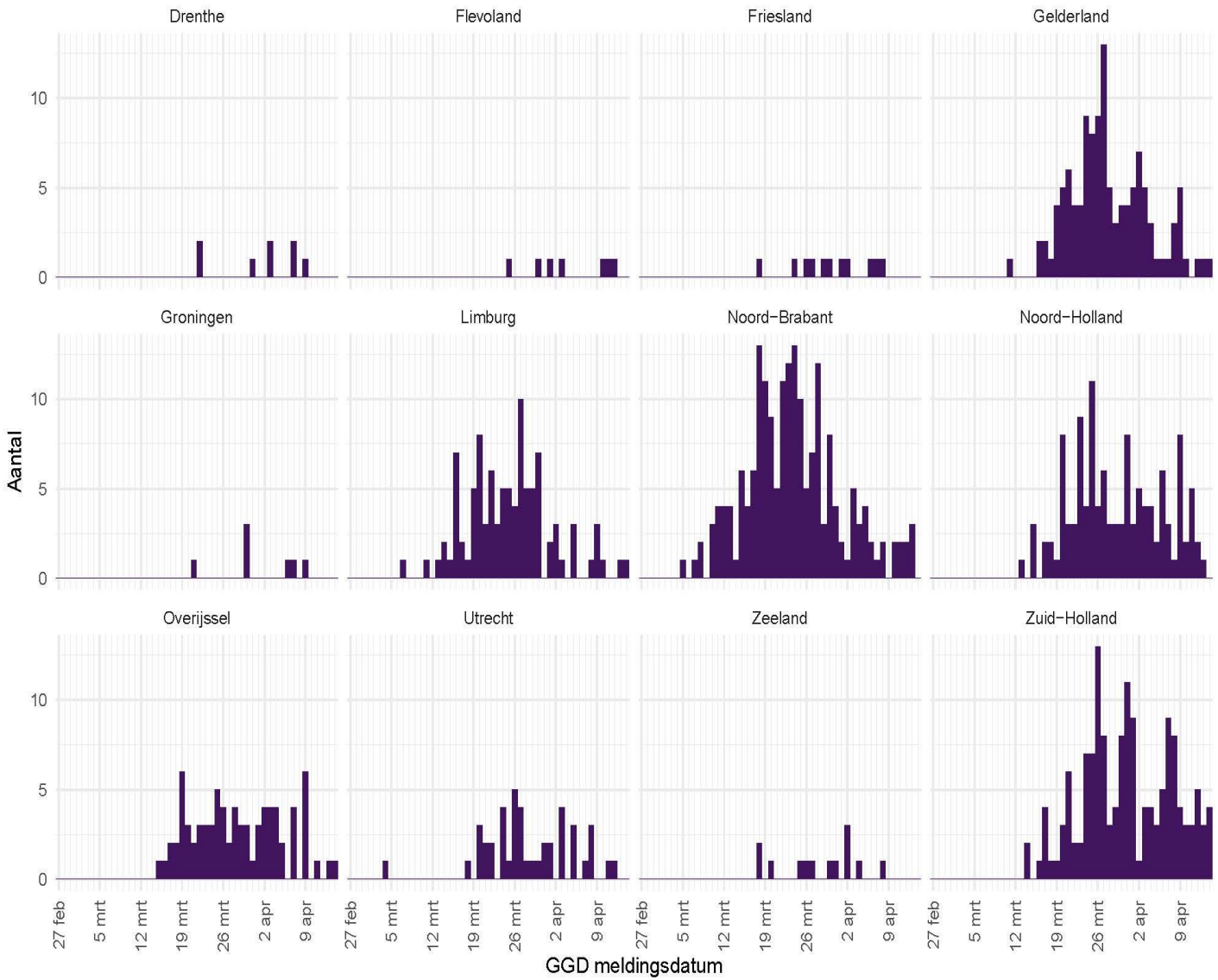

Verpleeghuizen – lokaties
lokaties met COVID-19 patiënt

Aantal meldingen van <u>nieuwe patiënten</u> binnen positieve locaties → neemt toe

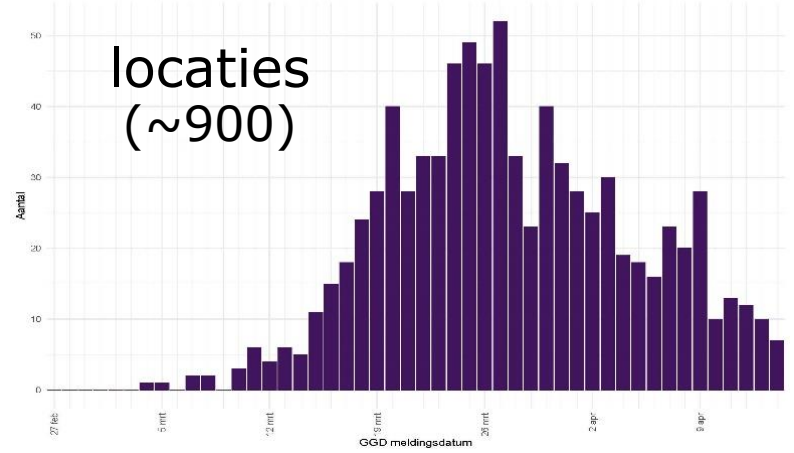

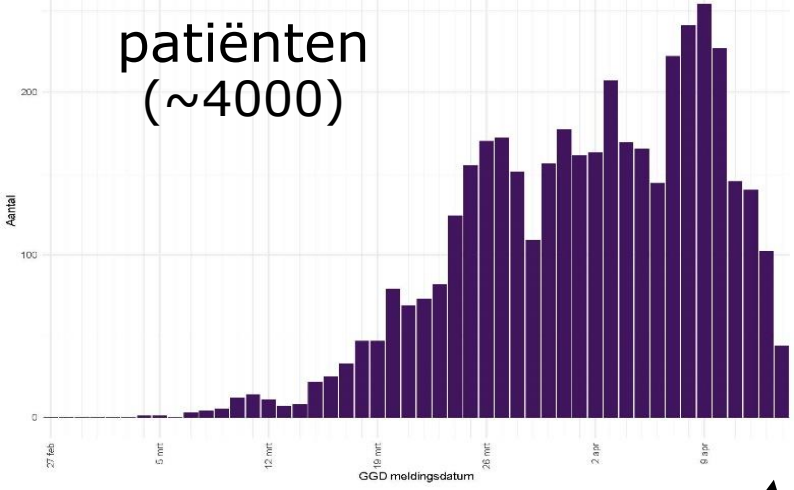

rapportage vertraging

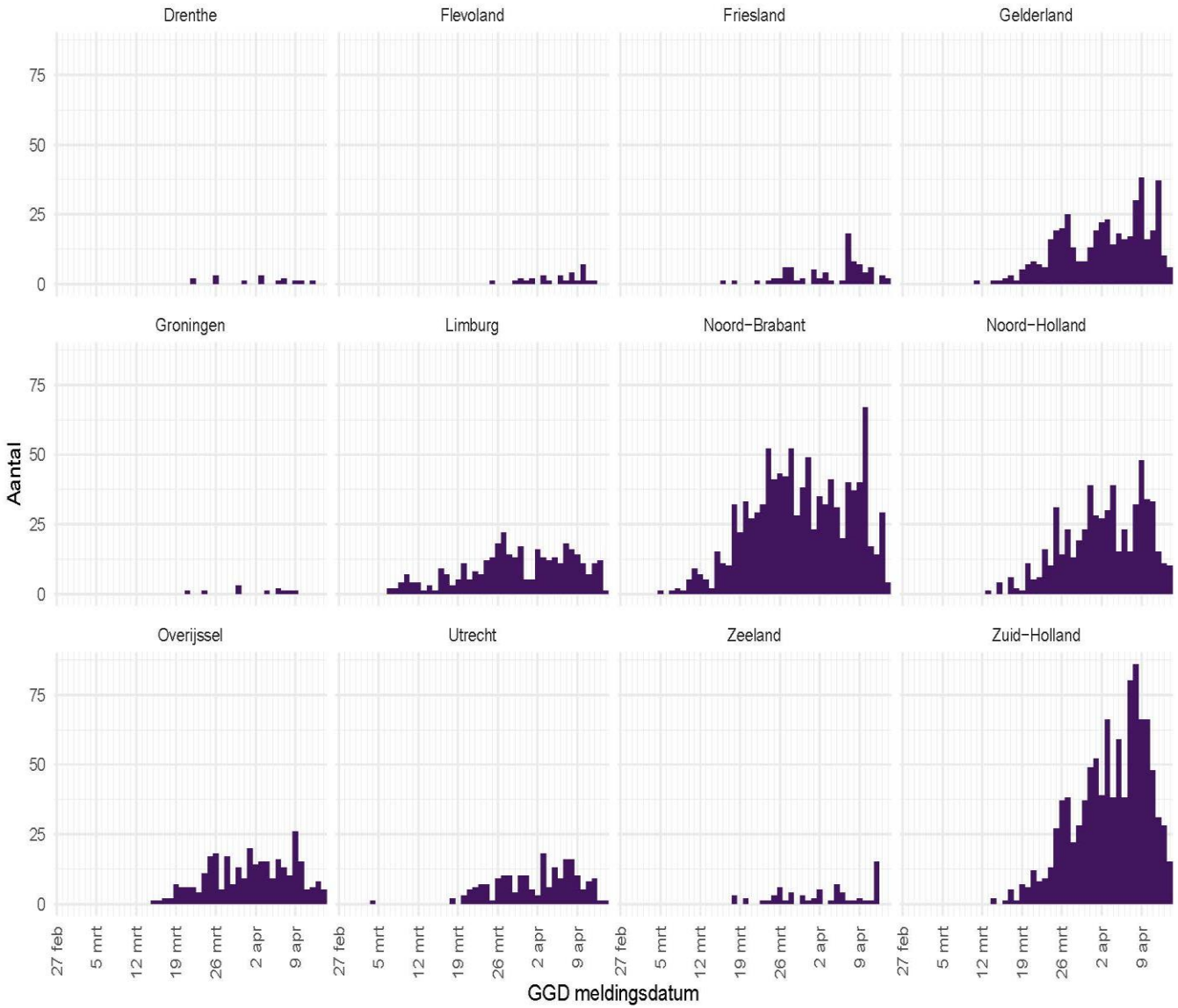

Scenario's bestrijding

1. geen interventies
2. maximale controle
3. lock-down

Modellering

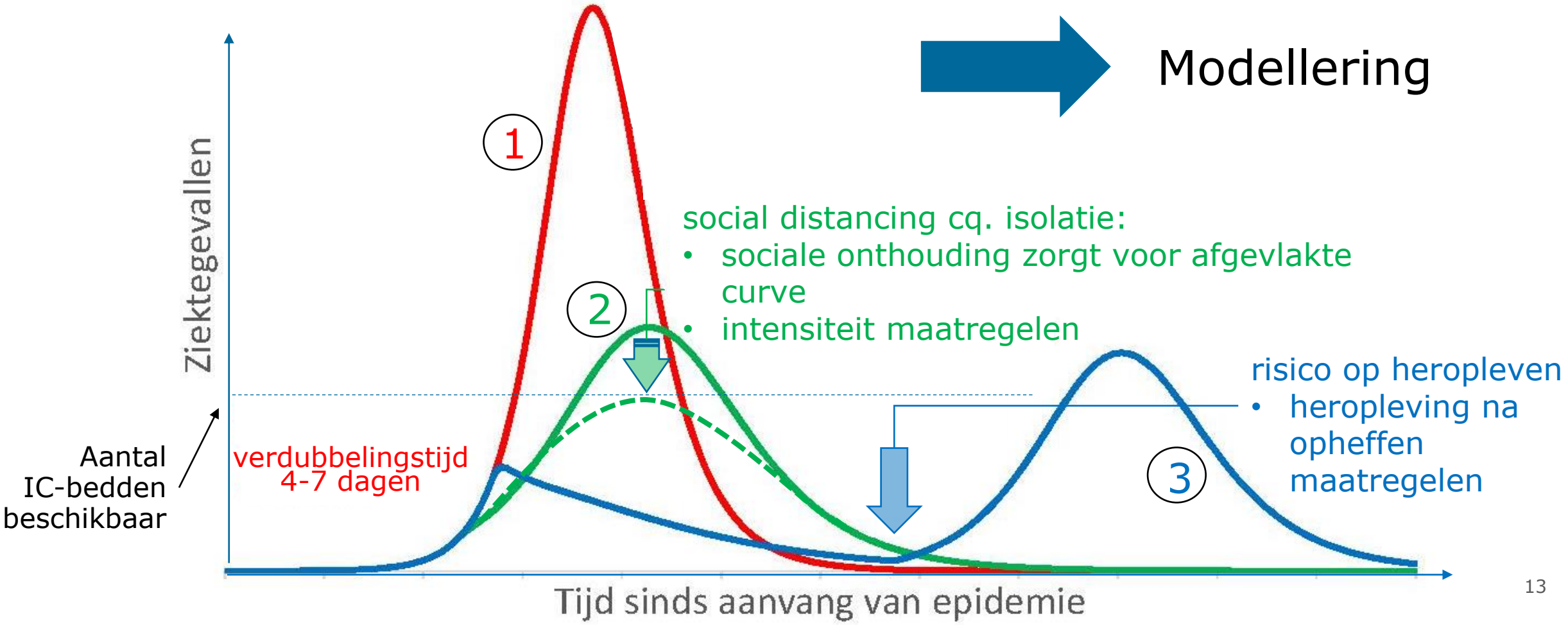

IC-bezetting
door patiënten met COVID-19 – 14 april 2020

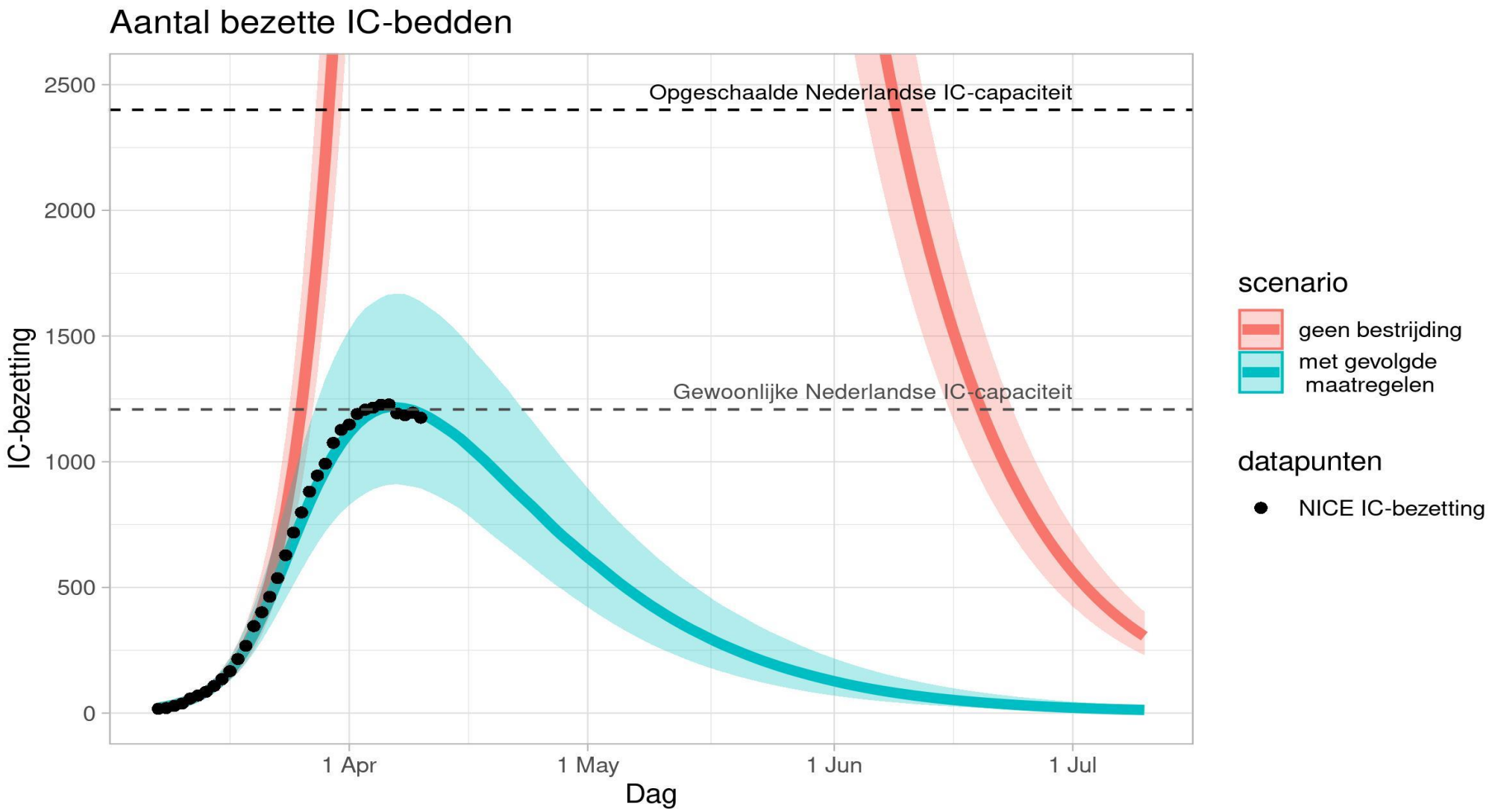

Nieuwe IC-opnames

door patiënten met COVID-19 – 14 april 2020

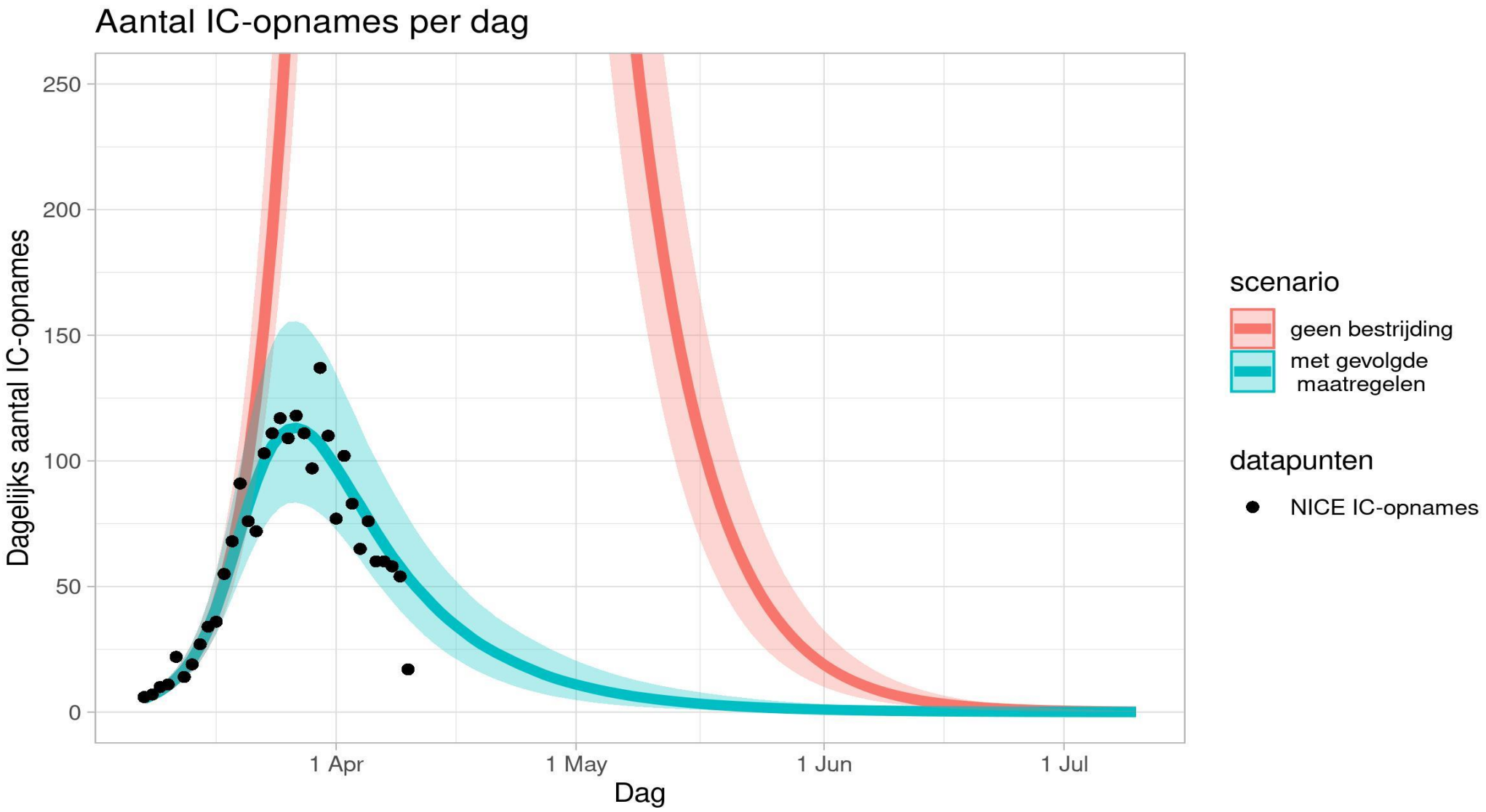

Ziekenhuisbed bezetting
door patiënten met COVID-19 – 14 april 2020

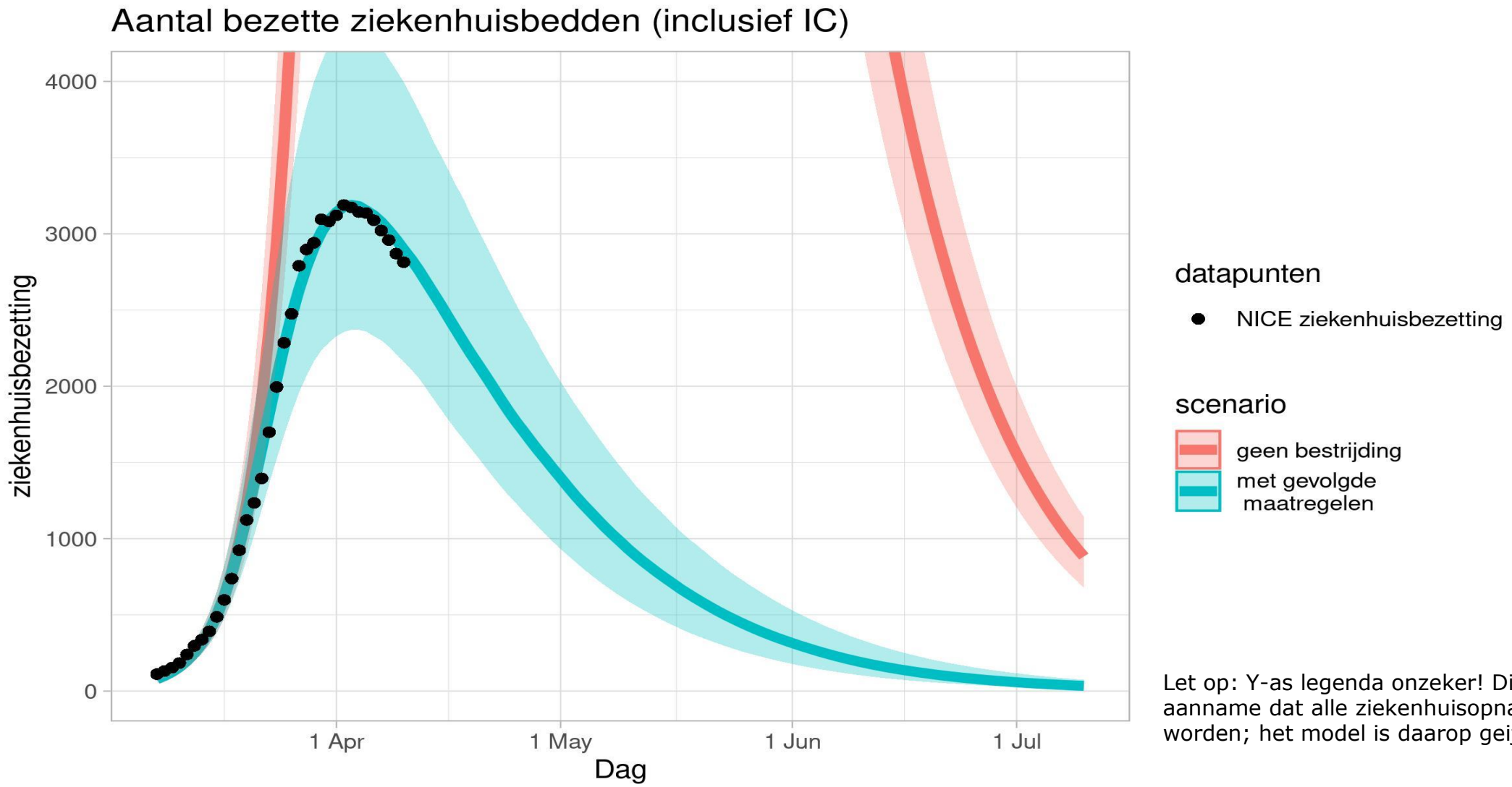

Let op: Y-as legenda onzeker! Dit is onder aanname dat alle ziekenhuisopnames gemeld worden; het model is daarop geijkt!

Ziekenhuisopnames

door patiënten met COVID-19 – 14 april 2020

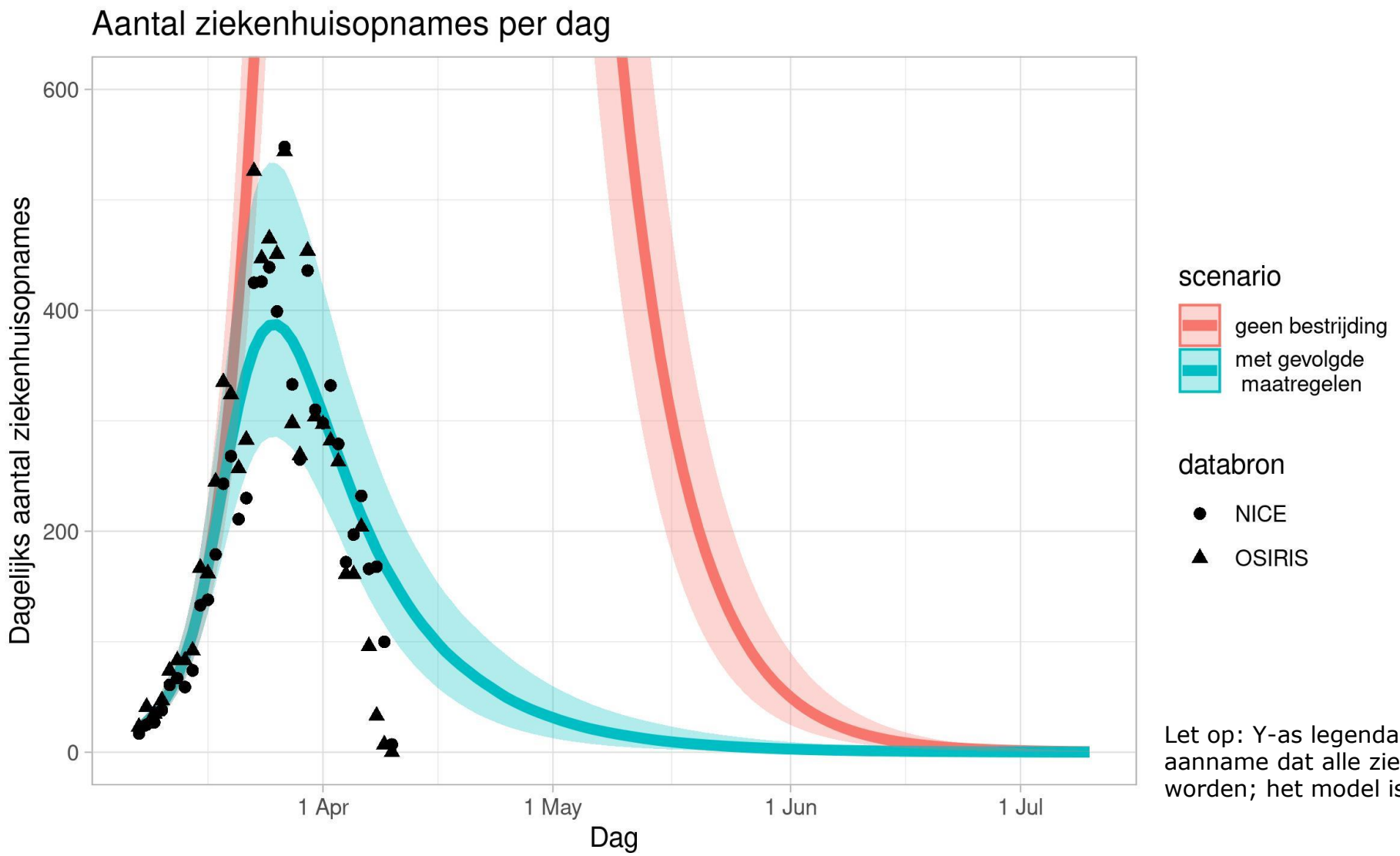

Let op: Y-as legenda onzeker! Dit is onder aanname dat alle ziekenhuisopnames gemeld worden; het model is daarop geijkt!

Reproductiegetal (R0)

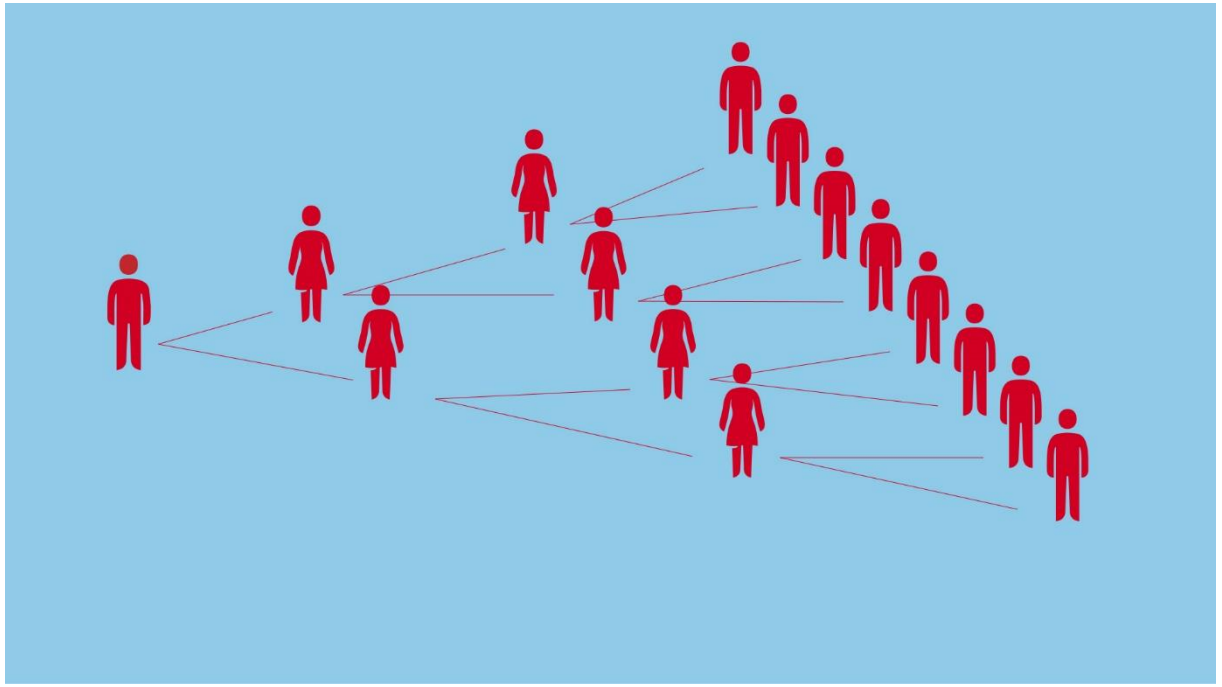

R0 = 2

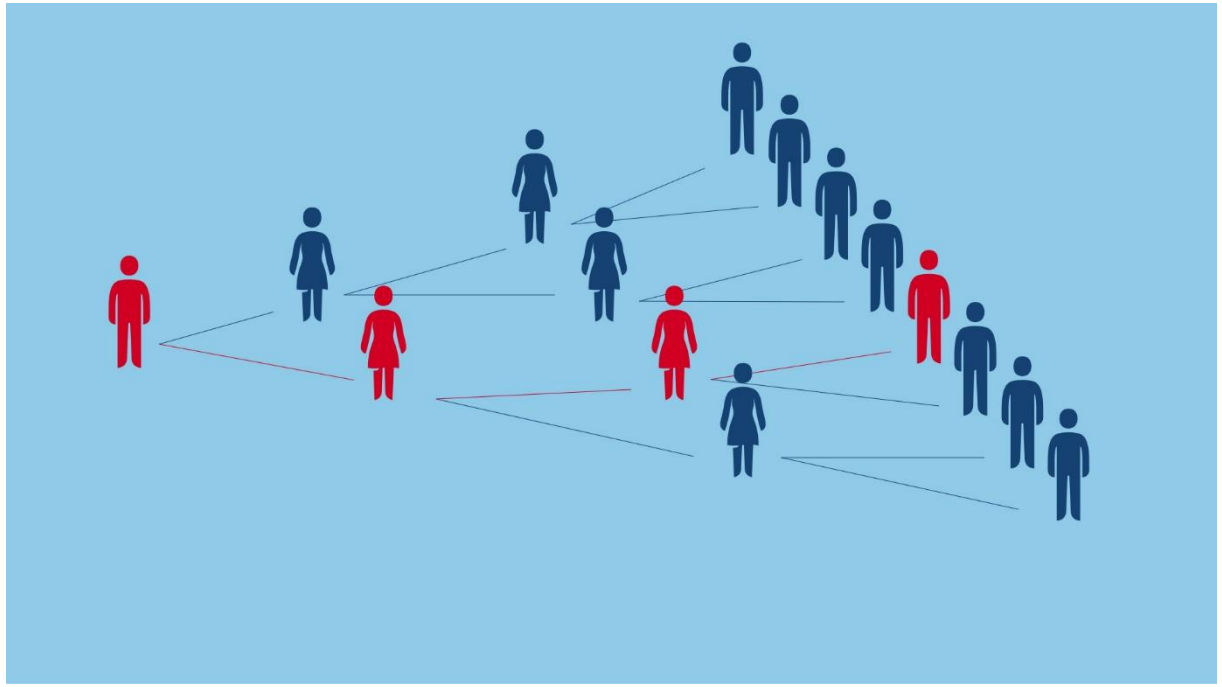

R0 = 1

Verloop R - effectief

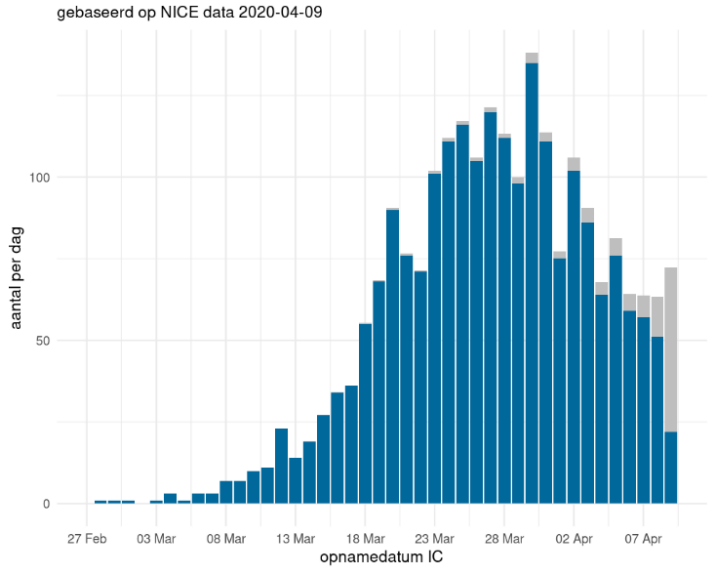

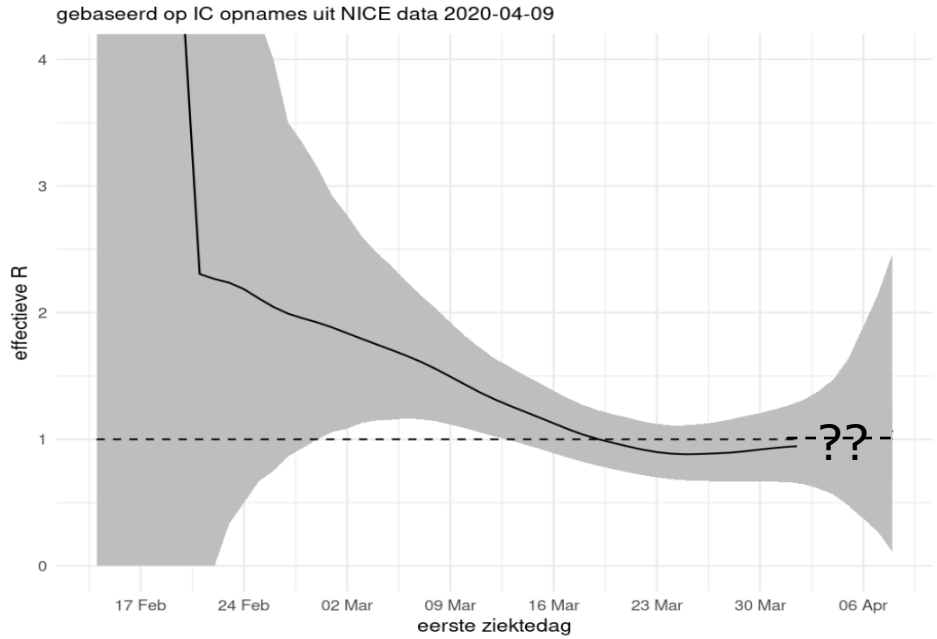

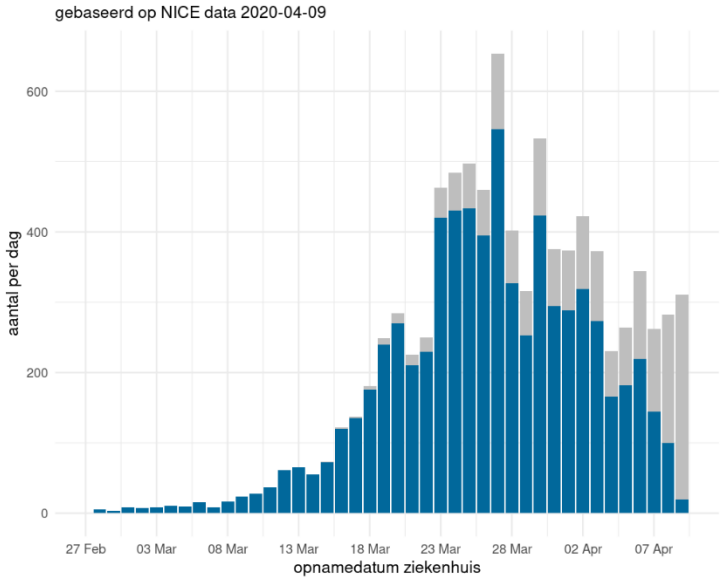

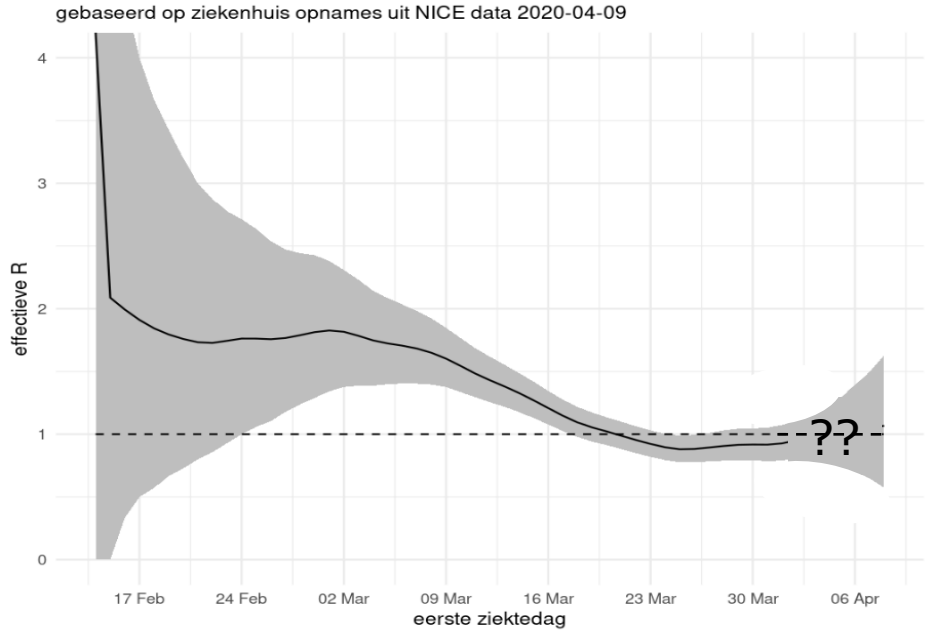

Pienter contactonderzoek

effect van interventies

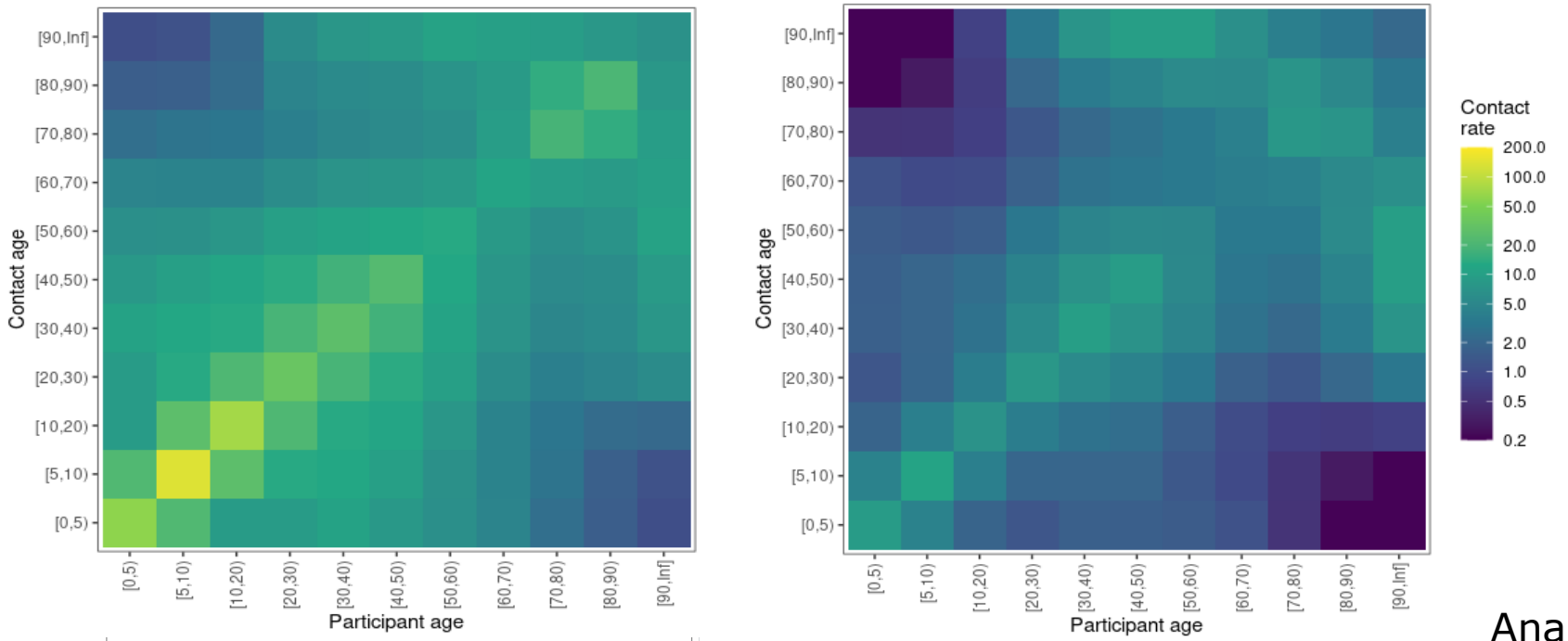

2017

2020

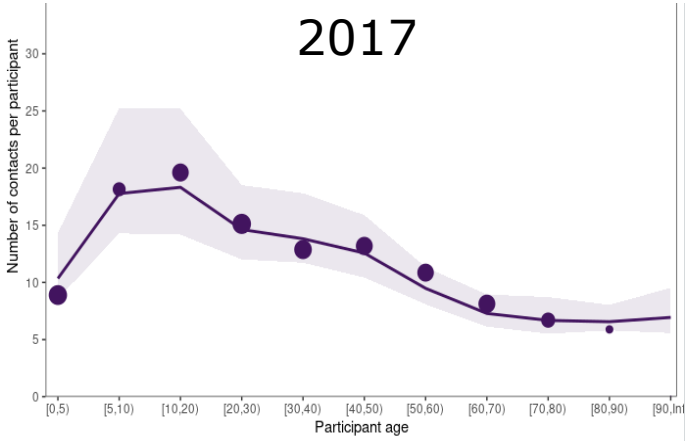

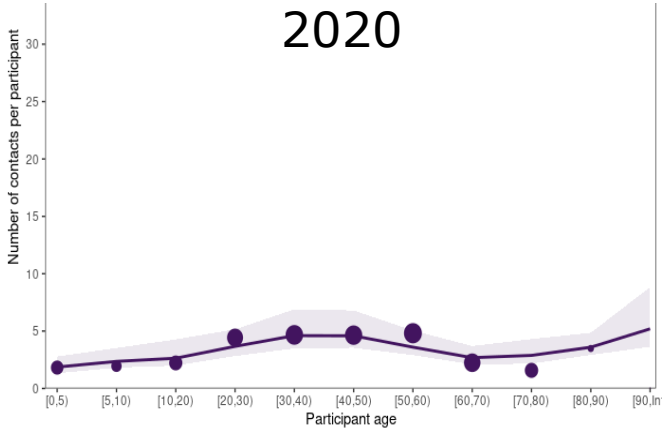

Analyse: Contactonderzoek questionnaire toont afname ~64-75%

Aantal contacten per deelnemer

Wat moeten we doen?

- Blijf zoveel mogelijk thuis.
  - Alleen naar buiten als dat nodig is
  - Werk thuis indien mogelijk
- Heeft u klachten van bovenste luchtwegen, zoals een neusverkoudheid? Blijf thuis.
  - ziek uit
  - doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek
  - bij koorts of benauwdheid: ook gezin in quarantaine!
- Volg de gezondheidsadviezen.
  - Was uw handen
  - Schud geen handen
  - Bij klachten: hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog
  - Gebruik papieren zakdoekjes om uw neus te snuiten en gooi deze daarna weg
- Houd 1,5 meter afstand (= 2 armlengtes) van anderen

Samengevat

Doel: beschermen kwetsbaren en zorg kunnen blijven bieden.

Scenario ‘maximale controle’ gericht op het afvlakken van de curve

- maatregelen lijken over het algemeen te werken.
- R0 ligt rond de 1. Er komen nog steeds nieuwe patiënten bij.
- aandachtspunt: verspreiding binnen verpleeghuizen

Blijf doorbijten, ook al is het moeilijk.

Vervolg vraagt om brede afweging.

Serologische test
op immuniteit – Sanquin

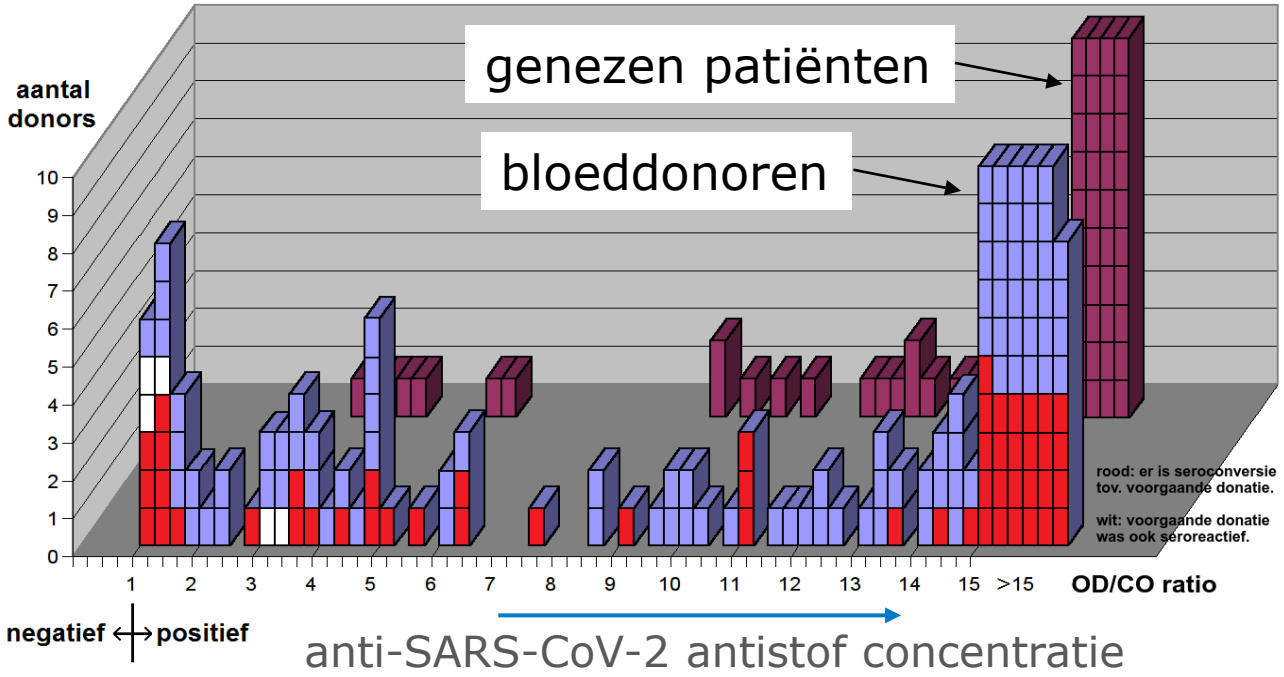

Serologische test
Test naar een eerder doorgemaakt infectie (afweer van het lichaam)

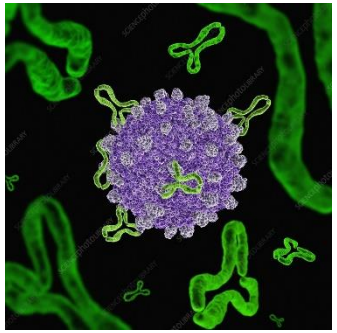

HL Zaaijer, E Slot & B Hogema; Sanquin Research
'total antibody antigen sandwich assay'

Antistoffen tegen SARS-CoV-2 bij ~3% Nederlandse bloeddonors

18-30 jaar	25 / 688	3,6%
31-40 jaar	17 / 494	3,4%
41-50 jaar	26 / 752	3,5%
51-60 jaar	38 / 1234	3,1%
61-70 jaar	29 / 1030	2,8%
71-80 jaar	0 / 10	(0%)

Overwegingen vervolg

- Maatregelen loslaten? Risico op stijgen curve en daarmee de vraag naar (intensieve) zorg.
- Criteria voor een volgende stap zijn o.a.:
  - Besmettingsgetal (R0) moet langere tijd lager zijn dan 1
  - Zorgsysteem (incl. IC) moet kunnen herstellen
  - Mogelijkheid om breder te testen
  - Mogelijkheid om contacten op te sporen

- Afwegingen zorgen voor dilemma's. Dat vraagt om bredere afwegingen
  - maatschappelijk
  - economisch
  - politiek
  - …

School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19 – a review

RM Viner et al, *The Lancet* 2020

Exit strategie

ECDC

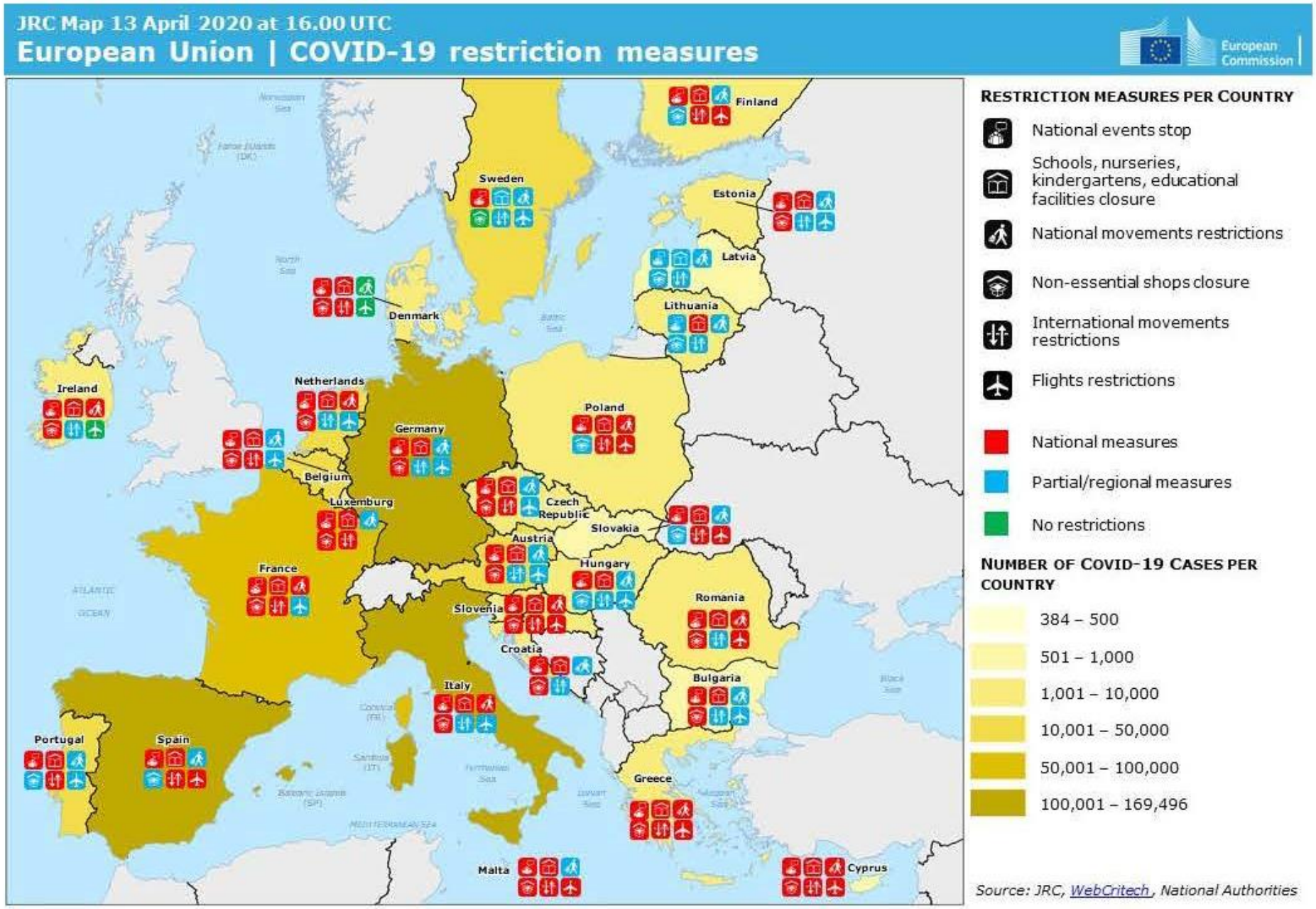

Exit strategie
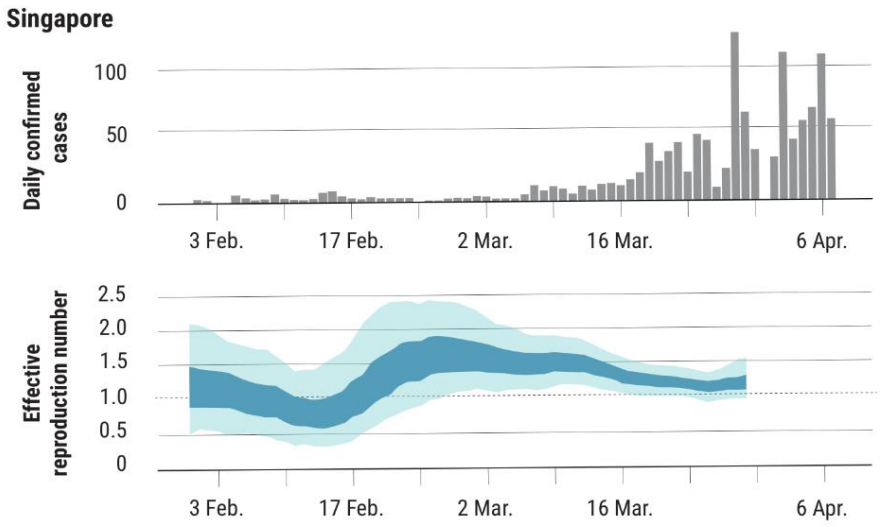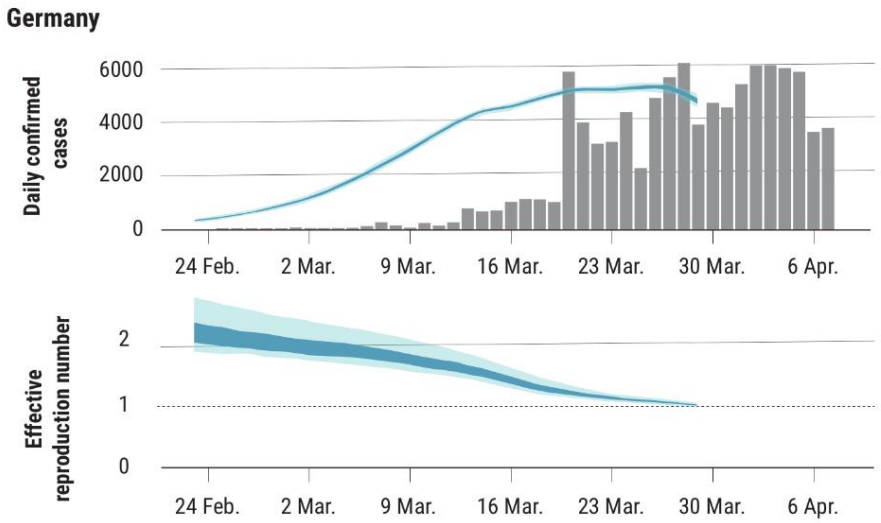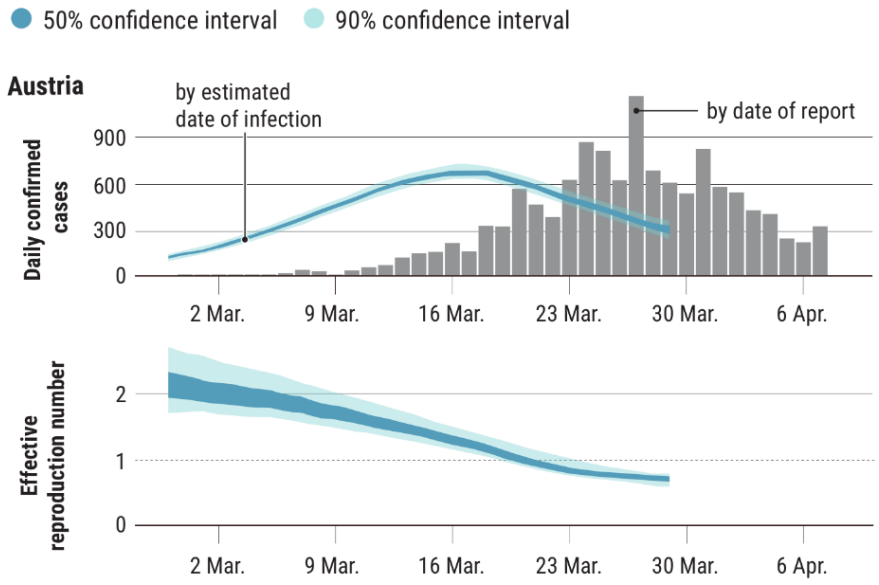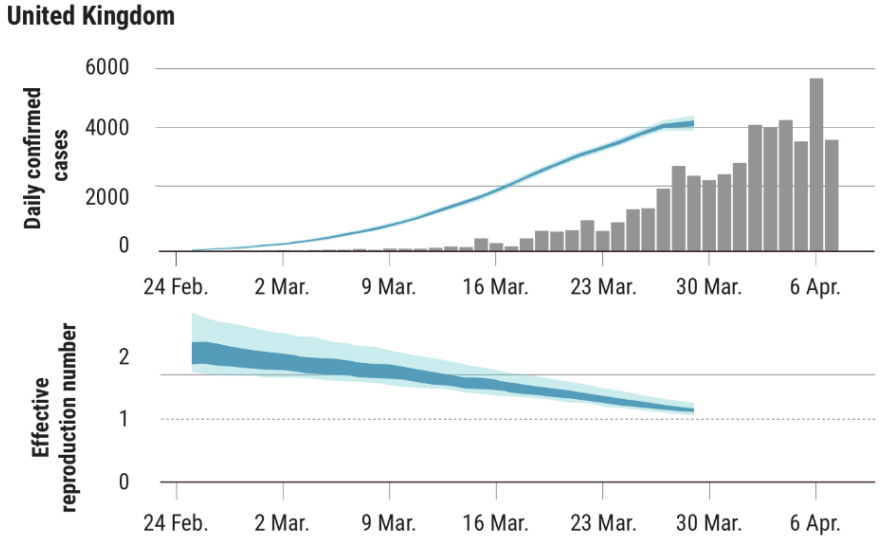
Science, 2020